

Adam Strzelecki

WŁOCŁAWSKI INKUBATOR INNOWACJI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI JAKO CZYNNIK ROZWOJU OŚRODKA SUBREGIONALNEGO

Słowa kluczowe: innowacyjność, wrocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości, strategia rozwoju, strefa rozwoju gospodarczego, umowy partnerskie Wrocławka.

Streszczenie

Czynnikiem wspierającym i stabilizującym warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej jest lokalny samorząd terytorialny. W obrębie miasta Wrocławka powstała Strefa Rozwoju Gospodarczego – Park Przemysłowo-Technologiczny. Jest to projekt realizowany przez miasto Wrocław przy współudziale środków pieniężnych pochodzących z Unii Europejskiej. W ramach tego projektu powstał Wrocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości. W inkubatorze przewidziane zostały miejsca dla przedsiębiorstw, które dopiero co rozpoczęły swoją działalność produkcyjną lub usługową oraz wdrażają innowacje. W Inkubatorze młodzi przedsiębiorcy mogą liczyć na pomoc w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych w pierwszym, najtrudniejszym okresie istnienia firmy. Inkubator zapewnia także pomoc w marketingu i organizacji szkolenia, świadczy również usługi doradcze. Po dwóch latach funkcjonowania wrocławskiego Inkubatora, niepokojącym zjawiskiem jest niepełne wykorzystanie jego możliwości.

Wprowadzenie

Stale rosną zewnętrzne zagrożenia dla działalności przedsiębiorstw – niepewność związana z brakiem jednoznacznych rozstrzygnięć dotyczących Grecji, która destabilizuje rynki finansowe, destabilizuje także kurs złotego w stosunku do innych walut. Wysoka inflacja, ciągle wysokie ceny surowców. Nawet polityka klimatyczna Unii Europejskiej, która obciąża dużymi kosztami szczególnie przemysł. Mali i średni przedsiębiorcy (zatrudniający 10-249 pracowników) wiedzą o tych zagrożeniach zewnętrznych, bowiem dla prawie 41 proc. spośród nich celem strategicznym jest przetrwanie. Jednocześnie firmy małe i średnie uważają, i to jest ogromna zmiana w stosunku do sytuacji sprzed 3-4 lat, że ich kluczowe zasoby, które pozwolą im przetrwać i rozwijać się to wiedza i „jakość” kapitału ludzkiego (tak menedżerów, jak i pracowników niższych szczebli). Jeszcze kilka lat temu

były to rzeczowe aktywa trwałe – maszyny, budynki, środki transportu. Natomiast relatywnie zbyt małą wagę przywiązują do kapitału relacyjnego, do dobrych relacji z partnerami biznesowymi oraz z pracownikami. Koncentracja na wiedzy i kapitale ludzkim jako najważniejszym potencjale firmy na pewno wspiera małe i średnie przedsiębiorstwa w sytuacjach turbulencji na rynkach, z jaką firmy mają teraz do czynienia¹.

Tylko ok. 1/3 firm małych i średnich bazuje w swojej działalności na akceptacji dla zmian – wprowadza innowacje i usprawnienia. Dzisiaj zmiana jest immanentną cechą każdego rodzaju działalności. Bez zdolności do akceptowania zmian nie ma innowacji. Wśród polskich małych i średnich przedsiębiorców najtrudniej jest to zrozumieć firmom przemysłowym i budowlanym. Szczególnym problemem jest niska skłonność do akceptowania zmian w przemyśle – tam bowiem głównie powstają innowacje procesowe, przede wszystkim technologiczne, które inicjują kolejne innowacje (produktowe, organizacyjne, marketingowe). Zatem bez otwartości firm przemysłowych na zmiany nie mamy szans na podniesienie innowacyjności w innych sektorach, i w całej gospodarce².

W nauce używana jest często definicja, w myśl której innowacja jest procesem polegającym na przekształceniu dotychczasowych możliwości w nowe i zastosowanie nowej wiedzy w procesie produkcji³. Proces innowacji wg E. Okoń-Horodyńskiej składa się z następujących części⁴:

- wynalazku, jako nowego rozwiązania technicznego, dotychczas nieopatentowanego,
- innowacji, tj. wprowadzeniu wynalazku do procesu produkcji,
- projektu, wprowadzenia wzoru nowego produktu, jako wyniku innowacji,
- dyfuzja, jako promocji i sprzedaży produktu.

W teorii i literaturze ekonomicznej występuje zarówno definicja podażowa i popytowa działalności innowacyjnej. Definicja podażowa wg J.A. Schumpetera⁵ jako proces innowacyjny traktuje określony ciąg zdarzeń, polegający na:

- inwencji polegającej na powstaniu pomysłu,
- innowacji będącej ucieleśnieniem pomysłu,
- limitacji lub dyfuzji polegającej na jej upowszechnieniu.

W tym autonomicznym procesie, poza samym wynalazkiem, konieczny jest udział przedsiębiorcy, który potrafi innowację wykorzystać efektywnie w procesie

¹ *Planowanie i zarządzanie kluczowe dla sektora MŚP*, <http://www.egospodarka.pl/68677,Planowanie-i-zarzadzanie-kluczowe-dla-sektora-MSP,1,39,1.html>, 26 07 2011.

² Ibidem.

³ D. Begg, S. Fisher, R. Dornbush, *Makroekonomia*, PWE, Warszawa 1997, s. 34.

⁴ E. Okoń-Horodyńska, A. Zachorowska-Mazurkiewicz (red.) *Innowacje w rozwoju gospodarki i przedsiębiorstw: siły motoryczne i bariery*, Instytut Wiedzy i Innowacji, Warszawa 2007.

⁵ J. Schumpeter, *Teoria rozwoju gospodarczego*, PWN, Warszawa 1960, s. 104.

produkcyjnym, uwzględniając zapotrzebowanie sektora publicznego na innowacyjne rozwiązania.

Od strony popytowej, wg P. Druckera⁶, procesem innowacyjnym jest ciąg zdarzeń, które są podejmowane w procesach rynkowych, gdzie wdrażanie innowacji pozwala przedsiębiorcy na osiągnięcie przewagi konkurencyjnej.

Zewnętrznym czynnikiem wspierającym i stabilizującym warunki możliwości prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej jest lokalny samorząd terytorialny. Współczesna administracja w ramach różnorodnych działań podejmuje wysiłek, by tworzyć warunki do wzrostu gospodarczego, do rozwoju konkurencji lokalnej i regionalnej⁷. Z prowadzonych działań wynikają ważne doświadczenia w sferze organizatorskiej dla biznesu, innowacyjności czy też konkurencyjności. W ramach kreowania działań o charakterze niewładczym, ważnym jest koordynacja podejmowanych działań przez różnorodne organizacje, instytucje, podmioty komunalne i zainteresowane współpracą w rozwoju gospodarczym podmioty gospodarcze⁸.

Uspołecznienie procesu zarządzania rozwojem regionalnym i lokalnym oraz tworzenie w tym procesie pożądaných uwarunkowań dla rozwijania działalności gospodarczej powinno znaleźć wyraz w strategii rozwoju gminy. Strategie rozwoju danej jednostki samorządu terytorialnego, chociaż nie są obligatoryjnym instrumentem zarządzania, to są niezwykle przydatne przy dostosowywaniu się do warunków gospodarki rynkowej oraz przezwyciężaniu barier o charakterze ekonomicznym, ekologicznym, czy też nierzadko społecznym⁹.

Województwo kujawsko-pomorskie pod względem społeczno-gospodarczym zajmuje środkową pozycję w kraju – ma 4,7% udziału w tworzeniu polskiego PKB. Odgrywa znaczącą rolę w gospodarce kraju w zakresie przetwórstwa spożywczego i w przemyśle: chemicznym, elektromaszynowym, drzewnym i papierniczym, jak również elektronicznym. W sektorze produkcji firmy Kujaw i Pomorza nie są eksporterami i produkują głównie na potrzeby rynku krajowego, co uniezależnia je od wahań w światowej koniunkturze. Poza tym nie jest to przemysł produkujący w oparciu o wysoką technikę¹⁰. Tworzone są parki przemysłowo-technologiczne w Toruniu, w Bydgoszczy i Grudziądzu, Inkubatory przedsiębiorczości, jak np. we Włocławku, Solcu Kujawskim oraz szereg parków przemysłowych m.in.

⁶ P. F. Drucker, *Innowacje i przedsiębiorczość. Praktyka i zasady*, PWE, Warszawa 1992, s. 42-45.

⁷ A. Potoczek, *Administracja publiczna w procesie zarządzania rozwojem lokalnym i regionalnym*, [w:] *Zarządzanie rozwojem lokalnym*, red. J. Rutkowski, D. Stawasz, Fundacja Współczesne Zarządzanie, Białystok 2005, s. 11.

⁸ Ibidem, s. 13.

⁹ A. P. Wiatrak, *Uspołecznienie przygotowania i realizacji strategii rozwoju gminy*, [w:] *Zarządzanie rozwojem lokalnym*, red. J. Rutkowski, D. Stawasz, Fundacja Współczesne Zarządzanie, Białystok 2005, s. 39.

¹⁰ S. Kamosiński, *Obraz firm kujawsko-pomorskich*, [w:] *Studia z zakresu prawa administracji i zarządzania*, z. 1, Instytut Prawa Administracji i Zarządzania UKW, Bydgoszcz 2012, s. 136.

w Świeciu. W regionie kujawsko-pomorskim zainwestowały już wcześniej takie międzynarodowe koncerny jak: Nestle, Unilever, Lafarge, Lucent Technologies, Bonduelle, Azko Nobel, Framondi, Lobbe, Rieber & Son, ThyssenKrupp, British Sugar i Nordzucker¹¹.

Pod Toruniem, w gminie Łysomice ustanowiony został obszar Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Na tym terenie nazwanym „Parkiem Kryształowym” ulokował swoje inwestycje światowy koncern SHARP, który produkuje nowoczesne moduły ciekłokrystaliczne LCD. Wraz z nim inwestują w tym województwie znane firmy – kooperanci, m. in. ORION Electric, Sumitomo Chemical, Tenscho Electric Industries, Tokai Pressing i Okaya&CO., Sohbi Kohgei i Hanwa, Kimoto, Nyklogistics, U-Tec.

PKN Orlen otworzył we Włocławku (woj. kujawsko-pomorskie) Wytwórnię Kwasu Tereftalowego (PTA). Instalacja jest częścią kompleksu petrochemicznego, wytwarzającego surowce do tworzyw sztucznych. Nowy kompleks jest przedsięwzięciem o znaczeniu strategicznym dla rozwoju polskiego przemysłu petrochemicznego, zarówno z uwagi na skalę produkcji, zastosowanie nowoczesnych, nieobecnych dotychczas w Polsce technologii, jak i zainwestowany kapitał. Kompleks PX/PTA Orłenu jest drugim pod względem wielkości i jak podkreśla zarząd koncernu – najnowocześniejszym tego typu obiektem w Europie. Moce produkcyjne instalacji PX wynoszą 400 tys. ton paraksyleny rocznie, natomiast instalacja PTA ma zdolność produkcyjną 600 tys. ton kwasu tereftalowego rocznie, co stanowi 20% europejskiej produkcji¹². Popyt na PTA rośnie najszybciej w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, a większość firm konsumujących PTA zlokalizowanych jest w bezpośredniej bliskości zakładów PKN ORLEN, co oznacza łatwy dostęp do niezwykle obiecującego rynku. Zakład PTA we Włocławku zajmuje powierzchnię 16 ha, na których wzniesiono 15 nowych budynków oraz zainstalowano ponad 800 urządzeń i instalacji, takich jak zbiorniki, reaktory, wymienniki, pompy. Do budowy zużyto 25 tys. m³ żelbetu, a konstrukcje stalowe ważą 5,2 tys. ton. Zbudowano też 7 tys. linii różnego rodzaju rurociągów o długości od kilku do kilku tysięcy metrów¹³.

Kujawsko-pomorskie firmy przemysłowe i usługowe poniosły w 2010 r. około 1,1 mld zł nakładów na działalność innowacyjną, przy czym aż 95% przypadło na przemysł. Na tle Polski, nakłady firm usługowych województwa wypadają niekorzystnie, stanowią bowiem tylko 0,5% tego typu nakładów poniesionych

¹¹ <http://www.money.pl/gospodarka/regiony-polski/kujawsko-pomorskie/gospodarka/>, 20 07 2011.

¹² <http://www.deon.pl/wiadomosci/biznes-gospodarka/art,1590,wloclawek-nowy-zaklad-chemiczny-pkn-orklen.html>, 20 07 2011.

¹³ Ibidem.

w Polsce ogółem¹⁴. Znacznie lepiej pod tym względem prezentuje się wskaźnik firm przemysłowych, który w 2010 r. wyniósł 4,5%. Na tle całego kraju, relatywnie niskie nakłady inwestycyjne ponoszone są na działalność badawczo-rozwojową B+R (1,8% tego typu wydatków ponoszonych w Polsce) oraz zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (1,7%), z kolei wysokie - na środki trwałe (szczególnie na maszyny i urządzenia techniczne z importu) – przeszło 5% wydatków w kraju.

Kujawsko-pomorskie firmy przemysłowe, zatrudniające powyżej 9 osób, ze sprzedaży produktów innowacyjnych uzyskały 15% przychodów netto ze sprzedaży ogółem, a więc 3 p.p. więcej niż średnio firmy w Polsce. Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych na eksport w przychodach netto ze sprzedaży ogółem wyniósł 10%, a więc dwukrotnie więcej średnio w Polsce. Województwo kujawsko-pomorskie uzyskało pod tym względem najlepszy wskaźnik wśród regionów¹⁵.

Celem artykułu jest określenie roli, jaką może spełniać samorząd terytorialny szczebla gminy, który poprzez tworzenie różnego rodzaju instytucji, takich jak strefy rozwoju gospodarczego, inkubatory, zagraniczne umowy partnerskie, inwestycje strukturalne i inne instrumenty, może inspirować rozwój przedsiębiorczości i wspierać tworzenie sektora małych i średnich przedsiębiorstw, jak i wielkich korporacji. Posłużono się metodą badawczą polegającą na analizie materiałów źródłowych oraz informacji zawartych na stronach internetowych

Uwarunkowania gospodarczego rozwoju we Włocławku

Przyjęta przez Gminę miasto Włocławek „Strategia – Lokalny Program Rozwoju Miasta Włocławek na lata do 2013 r., obok Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek, jest podstawowym dokumentem samorządu terytorialnego kreującym politykę miasta¹⁶. Jest to zgodne z przepisami Unii Europejskiej, w myśl której działania samorządu terytorialnego, współfinansowane ze środków unijnych, powinny wynikać z planu strategicznego jednostki samorządowej. Misją miasta wynikającą ze strategii jest „Miasto dynamicznego rozwoju przyjazne mieszkańcom i swemu otoczeniu”.

Jako jeden ze strategicznych celów rozwoju miasta Włocławka ustalono poprawę sytuacji gospodarczej i społecznej miasta i jego mieszkańców oraz wzrost

---

¹⁴ Raport z badania „Analiza powiązań współpracy pomiędzy przedsiębiorcami, jednostkami B+R i instytucjami otoczenia biznesu”, zrealizowanego w 2009 r. na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego przez zespół pracowników Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy.

¹⁵ Ibidem.

¹⁶ Uchwała Rady Miasta Włocławka Nr 78/LI/2006 z dnia 28 sierpnia 2006.

konkurencyjności i atrakcyjności miasta, jako ośrodka rozwoju subregionalnego. Wśród zadań dotyczących realizacji tego celu zapisano¹⁷:

- wzmocnienie rangi Centrum Obsługi Inwestora i współpracę z instytucjami otoczenia biznesu,
- rozwijanie systemu zachęt i ułatwień związanych z uruchomieniem i prowadzeniem indywidualnej działalności gospodarczej,
- wspieranie wszystkich organizacji społecznych i obywatelskich działających na rzecz rozwoju lokalnego,
- stworzenie systemów instytucjonalnych wspomagających lokalnych przedsiębiorców w prowadzeniu i rozwijaniu działalności.

W świetle strategii Włocławek powinien być dynamicznym ośrodkiem rozwoju, zapewniającym swoim mieszkańcom znacznie wyższy poziom życia niż aktualnie. Duża aktywność społeczna i gospodarcza przełoży się na tworzenie nowych miejsc pracy i ograniczenie bezrobocia do poziomu 10%. Ma to się mieścić w ogólnym przedziale charakterystycznym dla naturalnych ruchów kadrowych, związanych ze zmieniającą się koniunkturą gospodarczą. Bardzo wyraźnie ma się zmniejszyć, występująca we Włocławku spora strefa ubóstwa¹⁸, do jedynie 8-10 % mieszkańców związanych przede wszystkim ze środowiskami patologicznymi. Wzrost zamożności mieszkańców oraz poziomu wykształcenia i świadomości, wpłynie pozytywnie na poprawę zdrowotności i zmniejszenie liczby zgonów spowodowanych chorobami nowotworowymi oraz układu krążenia.

Znacznie ma się zwiększyć się popyt na rekreację oraz uprawianie sportów poprzez budowę miejskiego centrum sportowo rekreacyjnego o szerokim programie usług (baseny, korty tenisowe, pole golfowe itp.). Duże znaczenie będą miały liczne ścieżki rowerowe, których trasy będą prowadziły do najciekawszych miejsc w mieście i jego okolicach. Liczne inwestycje z zakresu budownictwa mieszkaniowego i usługowego, a także komunikacji oraz infrastruktury technicznej i społecznej, odmienią oblicze miasta.

Zmianie ulegnie również wygląd najstarszej części miasta. W miejsce pustych i zaśmieconych przestrzeni oraz rozwalających się ruder pojawią się nowe budynki o architekturze podnoszącej walory estetyczne tego fragmentu Włocławka. Śródmieście ożywi się i stanie się atrakcyjnym miejscem zamieszkania i rozrywki. Szczególnie atrakcyjny będzie rejon Bulwarów, gdzie na tle zmodernizowanej zabudowy funkcjonować będzie promenada spacerowa z rozwiniętym zapleczem gastronomicznym i rozrywkowym, a przy nabrzeżu cumować będą statki spacerowe.

¹⁷ Ibidem.

¹⁸ A. Strzelecki, *Pomoc społeczna w aktywizacji bezrobotnych jako podstawowe zadanie samorządu terytorialnego*, [w:] *Kapitał ludzki w procesie przemian Europy Środkowej i Wschodniej. Aspekty makroekonomiczne i regionalne*, pod red. Wojciecha Kosiedowskiego, Wydaw. Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa „Dom Organizatora”, Toruń 2010, s. 635.

we i jachty. Rozwinięta sieć usług oraz infrastruktury społecznej, powstające nowe podmioty i obiekty kultury, handlu czy biznesu, wpłyną na wzrost znaczenia miasta jako regionalnego ośrodka rozwoju, a Włocławek stanie się bardziej atrakcyjnym i konkurencyjnym w stosunku do innych ośrodków regionu¹⁹.

W obrębie miasta funkcjonuje Włocławska Strefa Rozwoju Gospodarczego – Park Przemysłowo-Technologiczny (WSRG- PPT), jako projekt realizowany przez Włocławek przy współudziale środków z Unii Europejskiej²⁰. Projekt WSRG-PPT stanowi jeden z kluczowych projektów Regionalnego Programu Operacyjnego woj. kujawsko-pomorskiego na lata 2007-2013. Włocławska Strefa Rozwoju Gospodarczego – Park Przemysłowo-Technologiczny to 33,47 ha hektarów terenów, które zostaną kompleksowo uzbrojone w infrastrukturę techniczną na potrzeby inwestorów. W obszarze WSRG- PPT zaplanowano podział na pięć branż: budowlano-magazynową (usługi budowlane, produkcja materiałów budowlanych, centra logistyczne), sektor wdrażania know-how, branżę chemiczną (możliwości współpracy z firmą Anwil SA. oraz tworzenie klastra branżowego, branżę metalową oraz mikrofirmy produkcyjne i usługi specjalistyczne).

Firmom, które zainwestują w tej strefie Urząd Miasta ma udzielić pomocy administracyjnej w postaci kompleksowej obsługi w przygotowaniu i realizacji inwestycji. Atutem strefy rozwoju gospodarczego jest lokalizacja w pobliżu dużych miast (od Warszawy o 157 km, od Łodzi o zaledwie 103 km, natomiast miasta takie jak Toruń czy Płock o niespełna 50 km) oraz usytuowanie w sąsiedztwie drogi krajowej nr 1 i drogi prowadzącej do Inowrocławia, na obszarze świetnie skomunikowanym o funkcji produkcyjnej, w bliskim sąsiedztwie Zakładów Azotowych Anwil SA Grupa Orlen, potentata krajowego w branży chemicznej. W bezpośrednim sąsiedztwie projektu powstał również zakład produkcji materiałów budowlanych, którego inwestorem jest firma P.V. Prefabet Kluczbork S.A.

---

¹⁹ Ibidem.

²⁰ <http://www.wloclawek.pl/strefa/>, 20 07 2011.

Tabela 1 Harmonogram działań Włocławskiej Strefy Rozwoju Gospodarczego – Park Przemysłowo-Technologiczny, w zakresie kompleksowego uzbrojenia terenów pod inwestycje.

Element	Dokument, procedura	Data rozpoczęcia	Data przyjęcia	Procent zaawansowania
Uregulowanie własności terenu	Akt notarialny.	2007-11-28	2008-05-20	100%
Postępowanie przetargowe dotyczące dokumentacji	Podpisano umowę z wykonawcą dokumentacji budowlanej dla projektu	2008-04-08	2008-05-14	100%
Dokumentacja techniczna	Zrealizowano	2008-06-01	2009-02-16	100%
Postępowanie przetargowe dotyczące inwestycji	Dwa postępowania, inżynier kontraktu i wykonawca robót budowlanych w tym samym terminie.	2009-06-01	2009-08-31	100%

	Wniosek o dofinansowanie	
Podpisanie umowy o dofinansowanie	2009-09-30	
Czas realizacji projektu	Rozpoczęcie 2007-06-01	Zakończenie 2011-12-31

Źródło: <http://www.wloclawek.pl/strefa/>, 20 07 2011.

Dogodnymi elementami we Włocławskiej Strefy Rozwoju Gospodarczego otoczenia gospodarczego są: niewykorzystany kapitał ludzki, wolne zasoby terenu i infrastruktury technicznej, duży potencjał gospodarczy wynikający z dotychczasowego rozwoju przemysłu,

Oraz atrakcyjność kulturalna, sportowa i walory turystyczne miasta i okolic. Rozwojowi gospodarczemu służy również sprzyjający klimat inwestycyjny i współpraca z takimi instytucjami otoczenia biznesu, jak: Kujawska Izba Przemysłowo-Handlowa, Wójtowie i Burmistrzowie okolicznych gmin, Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego, Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego we Włocławku, lokalne banki i instytucje finansowe, Kujawsko Pomorski Urząd Marszałkowski, Kujawsko Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych, Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy.

Na włocławskim rynku pracy liczba mieszkańców miasta – wg danych na dz. 01.2009 r., wynosiła 115.749 osób, a procent osób bezrobotnych – wg danych na dz. 11.2008: w mieście Włocławek wynosił 12,6 % , a w powiecie ziemskim Włocławek – 18,8 %²¹.

Włocławek ma zwarte umowy o różnorodnej współpracy z 4 zagranicznymi partnerami. I tak z białoruskim Mohylewem, liczącym 336 tyś. ludności 8 grudnia 1992 r. zawarta została w Mohylewie, umowa w zakresie rozwoju kontaktów handlowo-ekonomicznych, naukowo-technicznych i kulturalnych²², jako kontynuacja współpracy Obwodu Mochylewskiego, którą nawiązano w początkach istnienia województwa włocławskiego w 1975 r. Rezultatem zawartej umowy były liczne wzajemne wizyty przedstawicieli władz samorządowych, naukowców i przedstawicieli lokalnego biznesu.

W 1992 r. Merrill Mokrzycki przedstawiciel Wspólnoty Polskiej z Bedford zainicjował nawiązanie współpracy z miastem Włocławek w zakresie: niwelowania bariery językowej, w wyniku czego na staże do Bedford pojechało 2 lekarzy i 2 pracowników samorządowych. W ramach pomocy charytatywnej z tego miasta partnerskiego przekazano do Włocławka zebrane datki pieniężne przez miejscową Polonię na rzecz włocławskich domów dziecka, zakładów wychowawczych i opieki paliatywnej. Rozszerzono współpracę na prezentację dorobku kulturalnego obu miast i wymianę młodzieży. Podjęta współpraca zaowocowała w 1996 r. podpisanym porozumieniem o współpracy miast bliźniaczych Włocławka i Bedford²³. W latach 2003-2005 w ramach obustronnych kontaktów określono dalsze formy współpracy polegającej na wymianie doświadczeń urzędów miast, instytucji komunalnych i organizacji pozarządowych oraz na nawiązaniu i wspieraniu kontaktów gospodarczych i reparacyjno-turystycznych. Efektem współpracy był złożony w Brukseli projekt w ramach programu Town Twinnig -2005- Promotion of Active European Citizenship i przyznany grant finansowy dla obu miast²⁴. W następnym roku, 2006, zorganizowano wizytę przedstawicieli Bedford we Włocławku z okazji tzw. „Dni Włocławka” (17-18 czerwca) i rewizytę celem uświetnienia Festiwalu Rzeki odbywającego się w Bedford (14-17 lipca).

W dniu 27 września 2003 r. został podpisany protokół współpracy między miastami Sanit-Avold i Włocławkiem w celu przyszłego partnerstwa w zakresie

---

²¹ Ibidem.

²² Umowę zawarli: ówczesny Prezydent Miasta Włocławek – R. Chodynicki oraz Przewodniczący Komitetu Wykonawczego m. Mochylewa – D. A. Siwicki. (Źródło: archiwum Urzędu Miasta Włocławek).

²³ Porozumienie zawarli: Prezydent miasta Włocławka – R. Chodynicki i Burmistrz Bedford – A. Bagchi (Źródło: archiwum Urzędu Miasta Włocławek).

²⁴ Nr aplikacji 1296/05, na kwotę 28.129,40 euro dla Włocławka i 977,40 euro dla Bedford – celem zwrotu kosztów podróży. (Źródło: archiwum Urzędu Miasta Włocławek)..

wymiany między mieszkańcami na polu kulturalnym, naukowym, socjalnym, sportowym i ekonomicznym²⁵, w wyniku czego już w 2004 nastąpiły wzajemne owocne kontakty.

W dniu drugiego października zwarte zostało Memorandum pomiędzy władzami Włocławka a władzami 90 tys. miasta ukraińskiego Izmań. Oficjalna współpraca partnerska nawiązana została w dniu 2 października 2010 r. na mocy podjętej przez Radę Miasta uchwały²⁶. Z umowy wynikła współpraca min. w zakresie: dwustronnych kontaktów gospodarczych, skutkujących obopólnymi korzyściami ekonomicznymi, handlowymi i niematerialnymi, w tym interpersonalnymi. Jednym z celów nawiązanej współpracy było rozpoczęcie rozwoju małego biznesu między miastami²⁷.

Włocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości

Samorząd terytorialny miasta Włocławek intensyfikując działania na rzecz rozwoju gospodarczego zrealizował projekt Inkubatora Innowacji i Przedsiębiorczości. W ramach projektu założono, że w Inkubatorze młodzi przedsiębiorcy będą mogli liczyć na wsparcie infrastrukturalne, marketingowe, doradcze, szkoleniowe oraz będą mogli uzyskać pomoc w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych w pierwszym, najtrudniejszym okresie istnienia. Instytucja Inkubatora powinna zagwarantować także szereg darmowych usług prawnych dla przedsiębiorców. Misją Włocławskiego Inkubatora Innowacji i Przedsiębiorczości było stworzenie sprzyjających warunków do powstania i rozwoju przedsiębiorstw o innowacyjnym charakterze działalności..

Dzięki realizacji projektu stworzone zostały odpowiednie warunki dla rozwoju firm, które ulokują swoją działalność gospodarczą w Inkubatorze. Przedsiębiorcom stworzono dostęp do urządzeń biurowych, powierzchni magazynowych, produkcyjnych, czy też pod potrzeby usługowe. Do Inkubatora przyjmowane są przedsiębiorstwa, które działają na rynku nie dłużej niż 12 miesięcy. Projekt zakłada, iż w ramach inkubatora funkcjonować będzie 20 firm, w tym 11 o charakterze innowacyjnym, w wyniku czego do 2015 r. ma zostać utworzonych 90 miejsc pracy. Projekt jest realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 – oś priorytetowa 5 „wzmoc-

---

²⁵ Protokół został podpisany przez Prezydenta W(1)łocławka W. Skrzypka i ze strony francuskiej Burmistrza Saint-Avold A. Wojciechowskiego i Radnego Partnerstwa M. Pokornego.. http://wloclawek/saintavold/protokokl_pl.jpg.

²⁶ Uchwała Nr 11/III/2006 Rady Miasta Włocławek, z dnia 29 grudnia 2006 r.

²⁷ Ze strony Włocławka sygnatariuszem umowy był Prezydent Włocławka A. Pałucki.

nienie konkurencyjności przedsiębiorstw”, poddziałanie 5.4. „wzmocnienie regionalnego potencjału badań i rozwoju technologii”. Całkowita jego wartość wynosi 20 mln 137 tys. zł, z czego dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi 11 mln 679 tys. zł.

Zadaniem włocławskiego Inkubatora jest wspomaganie tworzenia oraz rozwoju podmiotów gospodarczych, w tym o innowacyjnym charakterze działalności. Na potrzeby funkcjonowania Inkubatora założono pozyskiwanie z zewnątrz środków finansowych, które powinny być przeznaczone na świadczenie doradztwa i szkolenia wspierające zakładanie i prowadzenie działalności gospodarczej o nastawieniu głównie na firmy o innowacyjnym charakterze. Przyjęto, że jako działalność gospodarczą o innowacyjnym charakterze należy rozumieć taką działalność, która spełnia przynajmniej jeden z następujących warunków²⁸:

- w działalności zastosowano rozwiązania technologiczne znane i rozpowszechnione w Polsce nie dłużej niż 5 lat,
- prowadzona działalność produkcyjna ma charakter nowatorski produktów z punktu widzenia lokalnego rynku,
- prowadzona działalność powinna polegać na świadczeniu nowatorskich usług z punktu widzenia lokalnego rynku,
- w działalności mają być zastosowane nowatorskie rozwiązania organizacyjne z punktu widzenia lokalnych potrzeb rynku.

Wybudowane od nowa budynki Inkubatora zawierają następujące powierzchnie:

- dostępne dla zainteresowanych przedsiębiorców powierzchnie od 14,21 m² do 36,32m², w ilości 32 pomieszczeń biurowych o łącznej powierzchni 869,16 m²,
- dostępne powierzchnie magazynowe od 31,14 m² do 84,12m², w ilości 35 pomieszczeń magazynowych o łącznej powierzchni 1558,46 m²,
- powierzchnie produkcyjne i usługowe od 36,64 m² do 114,2m², w ilości 10 pomieszczeń produkcyjnych/usługowych o łącznej powierzchni 513,3 m²,
- 3 sale wykładowe o powierzchniach: 251m², 220 m², 71m² z możliwością dzielenia wiszącymi ściankami na mniejsze. Sale są wyposażone w instalacje multimedialne.
- sala konferencyjna dla 15 osób.

Budynek Inkubatora wyposażony został w: sieć teleinformatyczną, klimatyzację, - , elektroniczny system dostępu do lokali i instalacje multimedialne. Dla potrzeb bezpieczeństwa prowadzonej działalności wprowadzono także telewizję dozorową oraz ochronę fizyczną.

28 <http://inkubator.wloclawek.pl/oferta-inkubatora>, 18 07 2011.

Stawki czynszu oraz ulgi dla przedsiębiorców we Włocławskim Inkubatorze Innowacji i Przedsiębiorczości przedstawione zostały w tabelach 2 i 3.

Tabela 2 Cennik stawek komercyjnych

lp	Rodzaj powierzchni użytkowej	Stawka czynszu
1	Produkcyjna/usługowa	6,5zł/m2 za miesiąc
2	Magazynowa	8,0zł/m2 za miesiąc
3	Biurowa	40,0zł/m2 za miesiąc
4	Sala wykładowa (duża)	60zł/godz
5	Sala konferencyjna (mała)	40zł/godz

Źródło: <http://inkubator.wloclawek.pl/oferta-inkubatora>, 18.07.2011.

Tabela 3 Ulgi przysługujące przedsiębiorcom inkubowanym w wysokości opłat czynszowych

lp	Rok działalności	Ulga
1	Pierwszy	80%
2	Drugi	60%
3	Trzeci	40%
4.	Czwarty	20%
5	Piąty	0%

Źródło: <http://inkubator.wloclawek.pl/oferta-inkubatora>, 18.07.2011.

Osoby zainteresowane prowadzeniem działalności gospodarczej we Włocławskim Inkubatorze Innowacji i Przedsiębiorczości mogą składać wnioski o przystąpienie do przedsięwzięcia. We wniosku powinno być wpisane dane personalne wnioskodawcy, profil działalności, planowaną strukturę zatrudnienia, zapotrzebowanie na powierzchnię biurową, magazynową, produkcyjną lub usługową, zapotrzebowanie na media technologiczne i planowany termin rozpoczęcia działalności na terenie Inkubatora. Wnioskodawca powinien też określić, innowacyjny charakter przedsięwzięcia, zgodnie z definicją zawartą w regulaminie. W każdym wniosku niezbędny jest opis profilu, w jakim będzie prowadzona działalność gospodarcza.

Do wniosku w ramach dokumentów trzeba dołączyć oświadczenia o tym, iż działalność gospodarcza nie stanowi źródła zagrożenia dla środowiska, a także opinie o nie zaleganiu z tytułu podatków, świadczeń na rzecz ZUS i należności cywilno-prawnych na rzecz miasta oraz Skarbu Państwa. Regulamin Włocławskie-

go Inkubatora Innowacji i Przedsiębiorczości można przeczytać w Elektronicznym Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego, na stronie internetowej²⁹.

Władze miasta w trakcie kończenia projektu Inkubatora prowadziły działania promujące ten pomysł rozwoju innowacyjnej przedsiębiorczości. W dniu 27.10.2010 r. w ratuszu zorganizowano bezpłatne seminarium informacyjne pt.: „Rola Włocławskiego Inkubatora Innowacji i Przedsiębiorczości we wspieraniu rozwoju lokalnych firm. W Sali Konferencyjnej Włocławskiego Inkubatora Innowacji i Przedsiębiorczości we Włocławku, w ramach programu pilotażowego w województwie kujawsko pomorskim „Voucher badawczy”, z inicjatywy Kujawsko-Pomorskiego Związku Pracodawców i Przedsiębiorców zorganizowano spotkanie informacyjne na temat nowego rodzaju dotacji dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw z województwa kujawsko-pomorskiego. Istotą projektu była możliwość otrzymania dotacji umożliwiającej zakup usług badawczo-rozwojowych na indywidualne zamówienie firmy³⁰. Efektem wsparcia przedsiębiorstwa było wprowadzenie w nim innowacji gospodarczych, a dzięki temu poprawa pozycji konkurencyjnej i rozwój gospodarczy firmy. Vouchery badawcze dotyczyły maksymalnie 25 tys. PLN na zainicjowanie kontaktu z jednostką badawczą oraz maksymalnie 50 tys. PLN na rozwój współpracy badawczo-rozwojowej.

Największą szansę na zdobycie miejsca inkubatorze upatrywano w firma, które dopiero rozpoczęły swoją działalność w branżach produkcyjnych lub usługowych oraz wdrażających innowacje. Największym magnesem dla przedsiębiorców są niskie czynsze. W pierwszym roku młody przedsiębiorca zapłaci jedynie część jego wartości, a kolejne lata mają być dla niego także bardzo korzystne. W przypadku zbyt dużej ilości zainteresowanych – miejsce w Inkubatorze przypadnie tylko dla najbardziej innowacyjnych firm. Włocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości już zapowiedział współpracę z jednostkami naukowymi, a wśród swoich partnerów zapowiedział współpracę z Uniwersytetem Technologiczno-Przyrodniczym z Bydgoszczy oraz uczelniami z Włocławska³¹.

Inkubatory przedsiębiorczości są w kraju bardzo popularnymi instrumentami rozwoju innowacyjnego w samorządach terytorialnych. Przykłady tych inkubatorów zawiera tabela 4

²⁹ www.edzienniki.bydgoszcz.uw.gov.pl/ActDetails.aspx?ID=6884.

³⁰ www.vb.kpzpip.pl

³¹ I. Rutkowska, T. Ciechoński, *Zrób niezły interes we Włocławku*, Gazeta Wyborcza, Toruń, 18.05.2011 r.; http://www.pi.gov.pl/PARP/chapter_86198.asp?soid=A8C85506F89A4E9AB0C97A0E0D757947, 18.07.2011.

Tabela 4 Wybrane przykłady inkubatorów przedsiębiorczości w Polsce

l.p.	Nazwa inkubatora	Strona w Internecie	Miejsce
1.	Opolski Inkubator Przedsiębiorczości	www.spp.opole.pl	Opole
2	Inkubator Przedsiębiorczości	www.rcp.soleckujawski.pl	Solec kujawski
3	Bielskie Centrum Przedsiębiorczości	www.bcp.org.pl	Bielsko-biała
4	Małopolski Inkubator Przedsiębiorczości	www.mip.um.andrychow.eu	Andrychów
5	Tarnobrzeski Inkubator Przedsiębiorczości	www.tarr.pl	Tarnobrzeg
6	Inkubator Przedsiębiorczości	www.rig.sanok.neostrada.pl	Sanok
7	Inkubator Przedsiębiorczości	www.srcp.radom.pl	Radom
9	Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	www.swp.malbork.pl	Malbork
10	Zelowski Inkubator Przedsiębiorczości	www.frgz.pl	Zelów
11	Dzierżoniowski Inkubator Przedsiębiorczości	www.dzierzoniow.pl	Dzierżoniów
12	Powiatowy Inkubator Przedsiębiorczości	www.inkubator.slavno.ta.pl	Sławno
13	Ostrzeszowskie Centrum Przedsiębiorczości	www.socp.clik.pl	Ostrzeszów
14	Powiatowy Inkubator Przedsiębiorczości	www.inkubator.com.pl	Świecie
15	Koszaliński Inkubator Przedsiębiorczości	www.fundacja.koszalin.pl	Koszalin
16	Tarnowski Inkubator Przedsiębiorczości	www.tarr.tarnow.pl	Tarnow
17	Powiatowy Inkubator Przedsiębiorczości I Innowacji	achrab@op.pl	Szczucin
18	Lubuska Fundacja Zachodnie Centrum Gospodarcze	www.lfzcggorzow.pl	Gorzów Wielkopolski
19	Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego	www.ark.kutno.net.pl	Kutno
20	Centrum Edukacji I Biznesu „Nowe Gliwice”	www.arl.pl	Gliwice
21	Inkubator Przedsiębiorczości Ośrodka Wspierania Przedsiębiorczości	www.cpsa.com.pl	Wola
22	Kleszczowski Inkubator Przedsiębiorczości	www.arreks.com.pl	Kleszczów

23	Włocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości	www.inkubator.wloclawek.pl/	Włocławek
24	Częstochowski Inkubator Przedsiębiorczości	www.czip.org.pl	Częstochowa
25	Inkubator Przedsiębiorczości	www.fundacja.zary.pl	Żary

Z przedstawionej tabeli wynika, że inkubatory przedsiębiorczości tworzone są przez gminy wiejskie, gminy miejskie, powiaty, posiadają różne nazwy od bardzo prostych do bardziej złożonych, z akcentacją na innowacyjność, która w założeniu jest wspólną platformą dla inkubatorów. Ponieważ inkubatory stwarzają warunki, z których może skorzystać każdy przedsiębiorca, stąd ich dostępność w Internecie i oznaczenie strony internetowej, ci wynika z powyższej tabeli.

Problemem, który okazał się ważnym, po dwóch latach funkcjonowania włocławskiego Inkubatora, jest niepełne wykorzystanie jego możliwości³² (70% na dzień 30 09 2012 r.), co przy dużym bezrobociu we Włocławku i okolicach, stawia na pierwszym miejscu pytanie, czy dostępność czynnika innowacyjności nie stanowi bariery dla rozwoju przedsiębiorczości. Wydaje się że pod koniec drugiego roku funkcjonowania inkubatora powinna być tam kolejka firm, które chciałyby i mogły skorzystać z ułatwień w rozpoczęciu lub kontynuowaniu działalności innowacyjnej.

Zdania inwestycyjne wspomagające rozwój gospodarczy Włocławka

W tabeli 5 przedstawione zostały wszystkie inwestycje (wraz z strefą rozwoju i inkubatorem), co których są uzasadnione oczekiwania ze strony władz samorządowych, że będą one miały istotny wpływ na rozwój przedsiębiorczości, a co za tym idzie na rozwój Włocławka jako subregionu.

³² Dane uzyskane na miejscu od pracownika Inkubatora.

Tabela 5 Inwestycje we Włocławku jako czynniki pośredniego wsparcia rozwoju gospodarczego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013

L.P.	Nazwa projektu	Koszt całkowity w PLN	Dofinansowanie ze środków unijnych w PLN	Okres realizacji projektu
1.	„Włocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości”. Oś priorytetowa 5. Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw, Działanie 5.4 Wzmocnienie regionalnego potencjału badań i rozwoju technologii (projekt kluczowy)	21 638 107,65	11 679 248,44	listopad 2009r. – styczeń 2011r
2.	„Włocławska Strefa Rozwoju Gospodarczego – Park Przemysłowo-Technologiczny”. Oś priorytetowa 5. Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw, Działanie 5.6 Kompleksowe uzbrojenie terenów pod inwestycje (projekt kluczowy).	44 460 816,68	20 692 190,15	wrzesień 2009r. – grudzień 2010r
3	„Skomunikowanie terenów inwestycyjnych miasta Włocławek Oś priorytetowa 1. Rozwój infrastruktury technicznej, Działanie 1.1 Infrastruktura drogowa (projekt kluczowy)			wrzesień 2009r. – październik 2010r.
	Etap I	10 200 000	5 100 000	maj 2010r. – grudzień 2011r.
	Etap II	30 000 000	13 953 737,03	
	Etap III	24 190 849,70	12 436 071,25	maj 2011r. – grudzień 2012r

4	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 252 Inowrocław – Włocławek. Odcinek na terenie miasta Włocławek o dł. 950m. Oś priorytetowa 1. Rozwój infrastruktury technicznej, Działanie 1.1 Infrastruktura drogowa (projekt kluczowy).	4 256 500	2 128 250	lipiec 2010r. – grudzień 2011r
5	Turystyczne zagospodarowanie Zalewu Włocławskiego. Oś priorytetowa 6. Wsparcie rozwoju turystyki, Działanie 6.2. Rozwój usług turystycznych i uzdrowiskowych (projekt kluczowy).	6 320 250	3 792 150	kwiecień 2010r. – czerwiec 2011r.
6	Likwidacja niskich emisji w rejonie Starówki miasta Włocławek Oś priorytetowa 2. Zachowanie i racjonalne użytkowanie środowiska, Działanie 2.3. Rozwój infrastruktury w zakresie ochrony powietrza (projekt kluczowy).	11 493 814,27	4 717 579,62	styczeń 2009 – grudzień 2010r
7	Rewitalizacja Starego Miasta we Włocławku „Ku Wiśle”,	44 200 000	27 504 349	2009-2012
8	Zagospodarowanie Włocławskich Bulwarów	9 750 000	6 389 349	2009-2011
9	Rewitalizacja Zielonego Rynku	9 500 000	6 175 000	2009-2010
10	Przebudowa budynku przy ul. Żabiej 12a na Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu	4 000 000	2 600 000	2010-2011
6.	Monitoring Śródmieścia	2 500 000	1 625 000	2010-2011

Źródło: Uchwała NR XLIV/179/10 Rady Miasta Włocławek z dnia 28 czerwca 2010 roku. (566kB)_Włocławek dla zadań realizowanych przy wsparciu środkami Unii Europejskiej oraz Uchwała NR 36/XVI/2008 Rady Miasta Włocławek z dnia 31 marca 2008 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Inwestycyjnego na lata 2008-2015 dla miasta Włocławek dla zadań realizowanych przy wsparciu środkami Unii Europejskiej.

Zgodnie z podziałem środków wg szczegółowego opisu osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 zaakceptowanego Uchwałą nr 18/206/08 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 6 marca 2008 r. miastu Włocławek przyznana została do wykorzystania kwota dofinansowania w ramach Działania 7.1. Rewitalizacja zdegradowanych dzielnic miast w wysokości 7.715.105 euro³³. Aktualnie kwota w euro została przeliczona na PLN i wynosi 27.504.349 PLN przy maksymalnym udziale środków Unii Europejskiej w wydatkach kwalifikowanych na poziomie 70% dla projektów. Dla zrealizowania większej ilości inwestycji biorąc pod uwagę ogromne potrzeby inwestycyjne obszaru wskazanego do rewitalizacji zakłada się poziom współfinansowania inwestycji ze środków unijnych na poziomie niższym, minimum 50%..

Ponadto w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Projektami realizowanymi przez Włocławek były:

- **„ABC Przedsiębiorczości – jak założyć firmę i osiągnąć sukces”**. (Oś priorytetowa 6. Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samo zatrudnienia). Inwestycję zrealizowano w okresie październik 2009 – marzec 2010. Całkowity koszt projektu wyniósł 69.100 zł.;
- **„Własny biznes – postaw na siebie”**. (Oś priorytetowa 6. Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samo zatrudnienia), Projekt był finansowany w 85% z Europejskiego Funduszu Społecznego i w 15% z budżetu państwa. Celem projektu była pomoc potencjalnym przedsiębiorcom z terenu województwa kujawsko-pomorskiego w założeniu działalności gospodarczej i wsparcie jej funkcjonowania w okresie pierwszego roku od momentu zarejestrowania. Projekt skierowany był do 30 osób z całego województwa kujawsko-pomorskiego (w tym 15 z grupy włocławskiej) W ramach projektu przewidziano wsparcie: finansowe dla 14 Uczestników projektu (w tym dla grupy włocławskiej 7), szkoleniowe – w wymiarze 70 godzin lekcyjnych oraz doradcze: podstawowe – w wymiarze 3 godzin na osobę i specjalistyczne w wymiarze 16,5 godzin na osobę. Inwestycję realizowano w okresie: styczeń 2008 – sierpień 2010. Całkowity koszt projektu wyniósł 803.352,30 zł;
- **„Podniesienie kwalifikacji i rozwój potencjału zawodowego pracowników magistratów: Bydgoszczy, Grudziądza, Inowrocławia i Włocławka”**. (Oś priorytetowa 5. Dobre rządzenie). Zakres rzeczowy: projekt objął magistraty

³³ Załącznik 6. Harmonogramu wydatkowania środków w ramach Działania 7.1. Wytycznych dotyczących przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji przyjętych Uchwałą Nr 45/653/09 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego dnia 9 czerwca 2009.

4 z 5 największych miast województwa kujawsko – pomorskiego: Bydgosz-
czy, Grudziądz, Inowrocławia i Włocławka. Celem projektu jest poprawa ob-
sługi klienta oraz usprawnienia w zakresie merytorycznym i organizacyjnym
zadań wykonywanych przez kadre magistratów poprzez objęcie pracowników
kompleksowymi szkoleniami. Wsparciem szkoleniowym zostało objętych 1148
osób, w tym 160 z miasta Włocławek. Okres realizacji: 2.02.2009 – 31.07.2012.
Całkowity koszt projektu wyniósł: 2.872.376 zł;

- **Stop bierności, bądź kobietą sukcesu.** (Oś priorytetowa VI. Rynek pracy ot-
warty dla wszystkich). Zakres rzeczowy dotyczył przeprowadzenia cyklu szko-
leniowo-doradczego, w ramach którego uczestniczki (120 kobiet pozostających
bez zatrudnienia zamieszkujących teren powiatu włocławskiego ziemskiego
i grodzkiego) nabeżdżą nowe kompetencje, w tym znajomość języka obcego,
umiejętności interpersonalne, umiejętność aktywnego poszukiwania pracy,
zwiększenie mobilności i elastyczności zawodowej, rozwój umiejętności oraz
kwalifikacji zawodowych. Okres realizacji: 01.09.2009 r. – 31.08.2010 r. Cał-
kowity koszt projektu wyniósł 871.160,00 zł.

Wszystkie podjęte działania, oprócz zasadniczych zadań związanych z uru-
chomieniem strefy rozwoju gospodarczego i włocławskiego inkubatora przedsię-
biorczości polegały na wspieraniu rozwoju gospodarczego w subregionie włocław-
skim.

Dziennik „Rzeczpospolita” opublikował ranking samorządów najlepiej wy-
korzystujących pieniądze z Unii Europejskiej. Włocławek zajął w tym rankingu
miejsce lidera w kraju, wśród miast na prawach powiatu. Miasto Włocławek uzy-
skało od kapituły rankingu „Europejski Samorząd” sumę 63,55 punktów, wyprzedzając
drugi Tarnobrzeg o prawie 9 punktów i trzeci Sopot o niespełna 11 punktów.
Toruń uplasował się na 9 pozycji, Grudziądz na 13, a Bydgoszcz na 43. Ranking
ten powstał na podstawie danych o dochodach budżetowych pochodzących z fun-
duszy unijnych oraz wielkości przyznanego jednostkom samorządu terytorialnego
wsparcia unijnego z krajowych i regionalnych programów operacyjnych. Twórcy
rankingu analizowali dane za 2010 r.³⁴

Podsumowanie

Wszystkie prowadzone działania przez samorządowe władze miasta Włoc-
ławka poprzez tworzenie korzystnych warunków z pomocą środków europejskich
służą niewątpliwie rozwojowi przedsiębiorczości. Na rozwój gospodarczy danego
regionu wpływ mają działania tworzące wszelką sprzyjającą przedsiębiorczości in-

³⁴ http://www.wloclawek.pl/aktualnosci/5077_44804.html, 24 07 2011.

frastruktury społeczną, przestrzenną, w tym komunikacyjną i budowlaną oraz prawną. Podjęte przez włocławski samorząd terytorialny działania inwestycyjne z dużym wykorzystaniem środków z Unii Europejskiej w ostatnich kilku latach, doprowadziły do powstania strefy rozwoju gospodarczego, powstania inkubatora przedsiębiorczości i wielu inwestycji sprzyjających pod względem komunikacyjnym, urbanistycznym rozwojowi działalności gospodarczej. Należy więc pozytywnie ocenić tego rodzaju tworzenie warunków do rozwoju konkretyzacji i innowacyjności regionu. W tych działaniach przykład realizacji zadań przez samorząd terytorialny miasta Włocławka nie jest odosobniony, o czym świadczą podane w tabeli 4 przykłady występowania wielu inkubatorów przedsiębiorczości w Polsce. Oprócz konkretnych działań, które w pewnej perspektywie powinny wpłynąć na wzrost przedsiębiorczości, zapewniając prace wielu mieszkańcom subregionu, wskazać trzeba na bardzo ważną świadomość władz samorządowych, co do konieczności tworzenia sprzyjających warunków dla rozwoju gospodarczego i umiejętność korzystania ze środków zewnętrznych, w tym głównie unijnych.

Dla rozwoju przedsiębiorczości nie tylko ważne są podejmowane działania przez lokalne władze, lecz tworzone przez państwo warunki dla zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej. Zwrócić trzeba uwagę, iż to biurokracja ogranicza polską gospodarkę. Jak wynika z badań Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) złagodzenie przepisów podniosłoby wzrost polskiego PKB o 14 proc. Polska, spośród 24 przebadanych krajów ma największe rezerwy, które mogą łatwo pobudzić gospodarkę. Ekonomiści z OECD wyliczyli, że gdyby polski rząd rozluźnił regulacje dla najważniejszych sektorów gospodarki, to jej wydajność (a w ślad za nią PKB) w ciągu 10 lat skoczyłaby o 14%. Wg „Pulsu biznesu” żadnemu innemu państwu upraszczanie niepotrzebnych przepisów nie jest tak potrzebne jak Polsce i mogłoby ono stać się polskim sposobem na ewentualną drugą falę spowolnienia gospodarczego³⁵.

Podsumowując poruszane zagadnienia wpływu samorządu terytorialnego na rozwój przedsiębiorczości na przykładzie miasta Włocławek, można by wysnuć następujące wnioski:

- każde podejmowane działanie przez samorząd terytorialny, czy to organizacyjne, czy inwestycyjne, czy prawne, sprzyjające rozwojowi przedsiębiorczości jest ważne i zasługuje na wsparcie,
- podejmowane działania prorozwojowe powinny opierać się o możliwości wykorzystania środków zewnętrznych, w tym z funduszy strukturalnych z Unii Europejskiej,

³⁵ <http://biznes.onet.pl/biurokracja-ogranicza-polska-gospodarke,18554,4828548,1,prasa-detaj,24.08.2011>.

- prowadzone działania służące rozwojowi przedsiębiorczości, niezależnie od osiągniętych rezultatów, tworzą określony pozytywny klimat, „Aktywnego działania” w stosunku do lokalnego potencjału w kapitale ludzkim danej społeczności. Powstały pozytywny klimat dla tworzenia warunków dla rozwoju i wspierania przedsiębiorczości będzie procentował i obligował kolejne wybieralne władze samorządowe,
- działania władz samorządowych powinny wywierać presję, być swoistego rodzaju lobbieniem dla podejmowanych przez władze centralne inicjatyw legislacyjnych dla likwidacji wszelkich barier dla prowadzenia działalności gospodarczej

Zaprezentowane działania włocławskich władz samorządu terytorialnego wskazują na potrzebę promowania tworzenia inkubatorów przedsiębiorczości wraz ze wszystkimi towarzyszącymi programami finansowego wsparcia, ze środków unijnych, których konstrukcja niejako wymusza określone konsekwentne zachowania i mierzalne efekty.

WŁOCŁAWSKI INKUBATOR INNOWACJI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI AS A FACTOR IN THE DEVELOPMENT OF SUB-REGIONAL CENTER

Keywords: innovation, włocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości, development strategy, economic development zone, partnerships of Włocławek

Summary

Local self-government is an external factor supporting and stabilizing the conditions and opportunities for business development. The aim of the study was to determine the role that local government of Włocławek can serve for creation of such institutions as economic development zones, business incubators and innovation. Economic Development Zone with Industrial Technology Park has been established within the city of Włocławek. This project was implemented by the city of Włocławek with the help of funds from the European Union and as a result Włocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości have been created. In the incubator there are spaces provided for businesses that have just started their production or services and are in process of implementing innovation. In the Incubator young entrepreneurs can obtain assistance in establishing business contacts in the first, the most difficult period of its existence. The incubator provides assistance in marketing, conducting training process and also provides consulting services. After two years of Włocławek Incubator it can be concluded that all capabilities and options that Inkubator gives, are not fully utilized.